

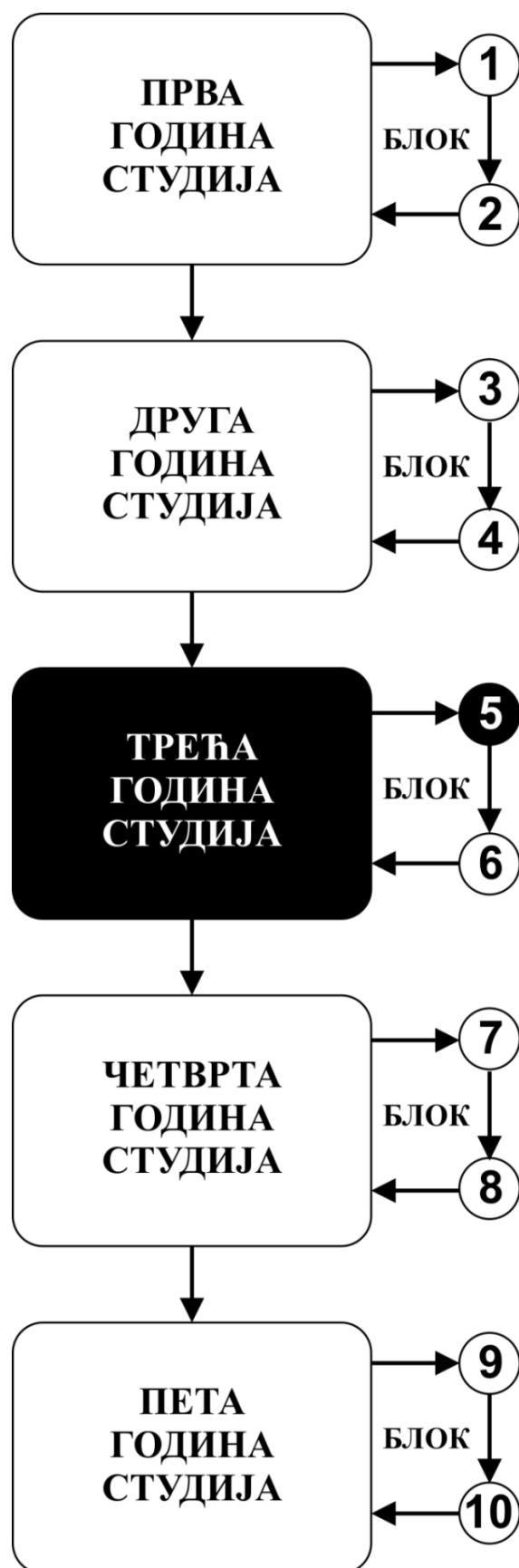

ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ФАРМАЦИЈЕ

ТРЕЋА ГОДИНА СТУДИЈА

ШКОЛСКА 2026/2027

**ФАРМАЦЕУТСКА ЕТИКА
СА ИСТОРИЈОМ ФАРМАЦИЈЕ**

Предмет:

ФАРМАЦЕУТСКА ЕТИКА СА ИСТОРИЈОМ ФАРМАЦИЈЕ

Предмет се вреднује са 7 ЕСПБ. Недељно има 5 часова активне наставе (2 часа предавања и 3 часа семинара)

НАСТАВНИЦИ И САРАДНИЦИ:

РБ	Име и презиме	Email адреса	звање
1.	Владимир Јањић	vladadok@yahoo.com	редовни професор
2.	Драгана Игњатовић Ристић	draganaristic4@gmail.com	редовни професор
3.	Гвозден Росић	grosic@medf.kg.ac.rs	редовни професор
4.	Стефановић Срђан	sstefanovic@medf.kg.ac.rs	редовни професор
5.	Драгица Селаковић	dragica984@gmail.com	ванредни професор
6.	Бранимир Радмановић	biokg2005@yahoo.com	ванредни професор
7.	Милан Ђорђић	mcpikac@gmail.com	доцент
8.	Александар Кочовић	salekkg91@gmail.com	доцент
9.	Ермин Фетаховић	erminfetahovic96@gmail.com	асистент
10.	Слађана Веселиновић	sladjave@gmail.com	сарадник у настави
11.	Виктор Селаковић	selakovicvictor@gmail.com	сарадник у настави
12.	Ања Васиљевић	vasiljevic.anja034@gmail.com	сарадник у настави
13.	Лука Курђубић	lukaeye25@gmail.com	сарадник у настави

СТРУКТУРА ПРЕДМЕТА:

Модул	Назив модула	Недеља	Предавања недељно	Семинара недељно	Наставник
1	Фармацеутска етика	8	2	3	Проф. др Бранимир Радмановић
2	Историја фармације	7	2	3	Проф. др Бранимир Радмановић

ОЦЕЊИВАЊЕ:

СЕМИНАРСКИ РАДОВИ: На овај начин студент може да стекне до 30 поена (до 15 поена по модулу). Сваки студент добија тему за семинарски рад у сваком модулу који предаје у писаној форми. Оцењује се припремљеност, садржај и форма семинарског рада. Листа тема за семинарске радове ће бити понуђена студентима у првом термину предмета.

ОЦЕНА КЛИНИЧКОГ СЕМИНАРА: На овај начин студент може да стекне до 20 поена. Оцењује се припремљеност, начин презентације, укључивање других у дискусију. Листа тема за клиничке семинаре ће бити понуђена студентима у првом термину предмета (један семинар може припремати један или више студената).

ЗАВРШНИ ТЕСТ: На овај начин студент може да стекне до 50 поена.

МОДУЛ		МАКСИМАЛНО ПОЕНА			
		активност у току наставе	завршни тест	семинар	
1	Фармацеутска етика	16	50	20	
2	Историја фармације	14			
	Σ	30	50	20	100

Завршна оцена се формира на следећи начин:

Да би студент положио предмет мора да стекне минимум 51 поен и да положи све модуле.

Да би положио модул студент мора да:

1. стекне више од 50% поена на семинарском раду
2. стекне више од 50% поена предвиђених за активност у настави у сваком модулу
3. положи завршни тест, односно да има више од 50% тачних одговора.

број освојених поена	оцена
0 - 50	5
51 - 60	6
61 - 70	7
71 - 80	8
81 - 90	9
91 - 100	10

ЗАВРШНИ ТЕСТ

**ЗАВРШНИ ТЕСТ
0-50 ПОЕНА**

ОЦЕЊИВАЊЕ ЗАВРШНОГ ТЕСТА
Свако питање вреди 1 поен

ЛИТЕРАТУРА:

МОДУЛ	НАЗИВ УЏБЕНИКА	АУТОРИ	ИЗДАВАЧ	БИБЛИОТЕКА
Модул 1 и 2	Добра клиничка пракса		Службени гласик Републике Србије, 2008	Да
	Комуникација у фармацеутској пракси	Тасић Љ, Крајновић Д, Јоцић Д, Јовић С	Универзитет у Београду - Фармацеутски факултет; 2011	Да
	Медицинска етика	Марић Ј	Научна књига, 1996	Да
Сва предавања налазе се на сајту Факултета медицинских наука: www.medf.kg.ac.rs				

ПРОГРАМ

ПРВИ МОДУЛ: ФАРМАЦЕУТСКА ЕТИКА

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 1 (ПРВА НЕДЕЉА):

ПОЈАМ ЕТИКЕ, ОСНОВНИ ЕТИЧКИ ПРИНЦИПИ	
предавања 2 часа	3 часа семинара
Појам етике Филозофски концепти значајни за развој етике Предуслови моралног поступања Основни етички принципи	Основни етички принципи у раду фармацеута Примери етичких принципа

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 2 (ДРУГА НЕДЕЉА):

ИСТОРИЈА МЕДИЦИНЕ И ФАРМАЦИЈЕ	
предавања 2 часа	3 часа семинара
Развојне фазе медицине и фармације кроз време. Хиландарски медицински кодекс. Историја модерне медицине	Хиландарски медицински кодекс (значај) Развој лекова кроз векове Прелаз са традиционалне на научну медицину

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 3 (ТРЕЋА НЕДЕЉА):

ЗАКЛЕТВЕ И КОДЕКСИ	
предавања 2 часа	3 часа семинара
Хипократова заклетва. Заклетва сестринства. Појам кодекса. Деонтологија	Хипократова заклетва и њен значај за медицинску етику Сестринска заклетва и професионална одговорност Сврха и значај професионалног кодекса Дужности према колегама, пацијенту, друштву

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 4 (ЧЕТВРТА НЕДЕЉА):

ЕТИЧКИ ОДБОРИ ЗДРАВСТВЕНИХ УСТАНОВА	
предавања 2 часа	3 часа семинара
Етички одбори здравствених установа. Састав етичких одбора. Процедура избора Процедура рада	Надлежности етичког одбора Мултидисциплинарни састав етичког одбора – зашто је важан

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 5 (ПЕТА НЕДЕЉА):

ЕКСПЕРИМЕНТ У МЕДИЦИНИ	
предавања 2 часа	3 часа семинара
Експеримент у медицини. Законска одговорност медицинског радника Информисани пританак за испитаника	Експерименти на људима и животињама Значај информисаног пристанка за испитаника

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 6 (ШЕСТА НЕДЕЉА):

ЕТИЧКИ ИЗАЗОВИ ИСТРАЖИВАЊА НА ЖИВОТИЊАМА	
предавање 2 часа	3 часа семинара
Етички изазови истраживања на животињама . Обавезе истраживача у раду са експерименталним животињама. Избегвање наношења штете.	Употребе животиња у научним истраживањима

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 7 (СЕДМА НЕДЕЉА):

НЕЕТИЧНО ПОСТУПАЊЕ ИСТРАЖИВАЧА	
предавања 2 часа	3 часа семинара
Неетично поступање истраживача у фармацији. Фалсификовање резултата. Фабриковањерезултата, Плагијаризам	Научна неетичност и нарушавање научног интегритета Разлика између фалсификовања и фабриковања Последице научног фалсификовања и фабриковања Примери плагијаризма

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 8 (ОСМА НЕДЕЉА):

ЕТИКА ПРЕКЛИНИЧКИХ И КЛИНИЧКИХ ИСТРАЖИВАЊА ЛЕКОВА	
предавања 2 часа	3 часа семинара
Етички аспекти преклиничких истраживања лекова. Етички аспекти клиничких истраживања лекова. Законска регулатива претклиничких истраживања лекова. Законска регулатива клиничких истраживања лекова	Процена ризика, научне оправданости Законски услови за спровођење претклиничких испитивања Услови и поступак одобравања клиничког испитивања Контрола спровођења истраживања

ДРУГИ МОДУЛ: ИСТОРИЈА ФАРМАЦИЈЕ

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 9 (ДЕВЕТА НЕДЕЉА):

УВОД У ИСТОРИЈУ ФАРМАЦИЈЕ. НАЈВАЖНИЈА ОТКРИЋА ЗНАЧАЈНА ЗА РАЗВОЈ ФАРМАЦИЈЕ	
предавања 2 часа	3 часа семинара
Историја фармације – дефиниција.	Предмет и значај изучавање историје фармације
Области изучавања историје фармације.	Развој лекова и лековитих препарата кроз историју
Научне и помоћне дисциплине од значаја за историју фармације.	Најзначајније личности и открића у историји
Периоди током развоја фармације	Развој фармације у Србији

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 10 (ДЕСЕТА НЕДЕЉА):

ФАРМАЦИЈА КАО ЗДРАВСТВЕНА ДЕЛАТНОСТ КРОЗ ВЕКОВЕ	
предавања 2 часа	3 часа семинара
Фармација као здравствена делатност кроз векове	Однос фармације и медицине кроз историју

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 11 (ЈЕДНАЕСТА НЕДЕЉА):

ИСТОРИЈАТ РАЗВОЈА ЛЕКОВА, РАЗЛИЧИТИ ПРИСТУПИ У ДИЗАЈНУ ЛЕКОВА И НОВЕ ТЕРАПИЈСКЕМОГУЋНОСТИ.

предавање 2 часа	3 часа семинара
Историјат развоја лекова.	Најзначајнија открића и прекретнице у развоју лекова
Различити приступи у дизајну лекова.	Утицај развоја фармакологије и технологије на развој лекова
Нове терапијске могућности	Персонализована медицина и нови приступи лечењу

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 12 (НЕДЕЉА):

ЕТИКА У ОГЛАШАВАЊУ У ФАРМАЦИЈИ

предавања 2 часа	3 часа семинара
Етика оглашавања у фармацији.	Истинитост и објективност оглашавања лекова
Савремена фармација.	Улога фармaceuta у савременом систему
Речник термина који се користе у фармацији	Основни стручни термини

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 13 (ТРИНАЕСТА НЕДЕЉА):

ФАРМАЦЕУТ И ДРУШТВО. МОРАЛНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ФАРМАЦЕУТСКЕ
ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ

предавања 2 часа	3 часа семинара
Фармацеут и друштво. Моралне карактеристике фармацеутске здравствене заштите	Поштовање права, достојанства и аутономије пацијента

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 14 (ЧЕТРНАЕСТА НЕДЕЉА):

УЛОГА ФАРМАЦЕУТА У РАДУ СА ОСЕТЉИВИМ ГРУПАМА

предавања 2 часа	3 часа семинара
Посебни аспекти у раду са осетљивим групама	Заштита права, достојанства и аутономије осетљивих група

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 15 (ПЕТНАЕСТА НЕДЕЉА):

Репетиторијум

предавања 2 часа	3 часа семинара
Етички аспекти краја живота. Еутаназија. Етичка питања пандемије Covid 19	Еутаназија, право пацијента и законска регулатива

РАСПОРЕД НАСТАВЕ ЗА ПРЕДМЕТ ФАРМАЦЕУТСКА ЕТИКА СА ИСТОРИЈОМ ФАРМАЦИЈЕ

недеља	тип	назив методске јединице	наставник
1	П	Појам етике. Основни етички принципи. Предуслови моралног поступања	Проф. др Драгана Игњатовић Ристић Проф. др Бранимир Радмановић
	С	Основни етички принципи	др Ања Васиљевић др Ермин Фетаховић др Виктор Селаковић
2	П	Историја медицине и фармације	Проф. др Срђан Стефановић
	С	Етички принципи и њихова имплементација у фармацији и биомедицини	др Лука Курћубић др Ермин Фетаховић др Слађана Веселиновић
3	П	Заклетве и кодекси	Проф. др Владимир Јањић Доц. др Милан Ђорђић
	С	Кодекс фармацијске професије	др Ања Васиљевић др Виктор Селаковић др Слађана Веселиновић
4	П	Етички одбори здравствених установа: састав, процедура избора, процедура рада	Проф. др Владимир Јањић Проф. др Бранимир Радмановић
	С	Етички одбори здравствених установа: састав, процедура избора, процедура рада	др Лука Курћубић др Виктор Селаковић др Слађана Веселиновић
5	П	Експеримент у медицини, законска одговорност медицинског радника, правно етички проблеми	Проф. др Срђан Стефановић Доц. др Милан Ђорђић
	С	Примена плацеба- етичка питања	др Ања Васиљевић др Ермин Фетаховић др Виктор Селаковић
6	П	Етички изазови истраживања на животињама	Проф. др Гвозден Росић Проф. др Драгица Селаковић
	С	Примери неетичног поступања са експерименталним животињама	др Лука Курћубић др Ермин Фетаховић др Слађана Веселиновић

7	П	Неетично поступање истраживача у фармацији	Доц. др Александар Кочовић
	С	Преваре у науци	др Ања Васиљевић др Виктор Селаковић др Слађана Веселиновић
8	П	Етички аспекти и законска регулатива преклиничких и клиничких истраживања лекова	Проф. др Бранимир Радмановић Проф. др Владимир Јањић
	С	Примери истраживања која нису спроведена у складу са етиком	др Ермин Фетаховић др Виктор Селаковић др Лука Курћубић

недеља	тип	назив методске јединице	наставник
9	П	Увод у историју фармације. Најважнија открића значајна за развој фармације	Доц. др Андриана Букоњић
	С	Најзначајнији догађаји развоју фармације	др Ања Васиљевић др Лука Курћубић др Виктор Селаковић
10	П	Фармација као здравствена делатност кроз векове	Доц. др Александар Кочовић
	С	Развој улоге фармацеута кроз време	др Лука Курћубић др Ермин Фетаховић др Слађана Веселиновић
11	П	Историјат развоја лекова, различити приступи у дизајну лекова и нове терапијске могућности.	Проф. др Срђан Стефановић
	С	Случајна открића у фармацији (фармацеутским истраживањима)	др Ања Васиљевић др Виктор Селаковић др Слађана Веселиновић
12	П	Етика у оглашавању у фармацији	Доц. др Андриана Букоњић
	С	Примери оглашавања у фармацији- добра и лоша пракса	др Ермин Фетаховић др Виктор Селаковић др Слађана Веселиновић
13	П	Фармацеут и друштво. Моралне карактеристике фармацеутске здравствене заштите	Проф. др Срђан Стефановић Доц. др Александар Кочовић
	С	Развој фармације у нашој земљи	др Лука Курћубић др Ермин Фетаховић др Виктор Селаковић
14	П	Улога фармацеута у раду са осетљивим групама	проф. др Бранимир Радмановић Доц. др Милан Ђорђић
	С	Етички изазови у раду са осетљивим групама пацијената	др Лука Курћубић др Ермин Фетаховић др Слађана Веселиновић
15	П	Репетиторијум	проф. др Бранимир Радмановић Доц. др Милан Ђорђић
	С	Завршни тест	др Ања Васиљевић др Виктор Селаковић др Слађана Веселиновић

